

на 69,1%, а при отодектозі на 49,2%, що характерно для запальних процесів в організмі.

Аналіз лейкограми собак хворих на акароз показав зрушення лейкограми вліво, що, можливо, пов'язано із запальною реакцією шкіри. У собак, хворих на акароз з різною формою перебігу, спостерігали еозинофілію – у тварин з ускладненою формою отодектозу кількість еозинофілів складала 9 %, що перевищувало фізіологічну норму. Одночасно характерною була зворотна залежність у зниженні кількості лімфоцитів з 23 до 15,5 % у порівнянні з фізіологічною нормою.

Згідно проведених досліджень було встановлено, що при акарозах собак проходить порушення синтезу білка в печінці, про що свідчить зниження вмісту альбумінів у крові на 9,6% при демодекозі та 8,9% при отодектозі. Однак відмітимо паралельне зростання концентрації загального білка у крові хворих тварин відповідно на 5,8% та 3,5%, що опосередковано вказує на збільшення вмісту глобулінів у крові в наслідок запальних процесів у організмі (зокрема γ -глобулінів).

Однак слід відмітити, що дані показники обміну білка у собак вірогідно не виходили за показники норми, хоча і наближувались до критичної межі.

Зростання активності внутрішньоклітинних ферментів свідчить про деструктивні процеси у печінці, що очевидно викликано токсичною дією збудника на організм. Зокрема, відмітимо зростання активності АлАТ та АсАТ при демодекозі відповідно на 32,9 та 23,1%.

Отже, при акарозах собак проходить порушення обмінних процесів в організмі, зокрема обміну білка, що очевидно пов'язано із дією токсинів кліщів на печінку.

УДК 619:616.99:636

Козак О. О., учень 11 класу

Науковий керівник – Гаврилюк Т. М., вчитель біології

Славутський обласний ліцей II-III ступенів Хмельницької обласної ради, м.Славута, Україна

ПОШИРЕННЯ ТА ДІАГНОСТИКА ЕХІНОКОКОЗУ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА ІЗЯСЛАВА

М'ясо та м'ясопродукти залишаються одним із основних джерел поживних речовин у раціоні людей в усьому світі. М'ясо високої якості можна отримати лише від здорових, вгодованих тварин, забитих з дотриманням ветеринарно-санітарних вимог. За даними ВООЗ більш 4 млрд. чоловік на Землі страждають від паразитів. Така масова зараженість пояснюється недооціненістю проблеми, недостатньою обізнаністю населення, неефективною діагностикою та лікуванням хворих. Внаслідок глистної інвазії організм втрачає здатність до повноцінного функціонування, знижується опірність імунної системи інфекційним захворюванням. Одним з найбільш небезпечних для людини гельмінтозів є ехінококоз. На сьогоднішній день проблема ехінококозу в Україні залишається актуальною, не дивлячись на значні зусилля лікарів ветеринарної та гуманної медицини. Це

зумовлено не лише економічними збитками, які спостерігаються при ураженні, але і тим, що ехінокоз є зооантропонозом, від якого може загинути і людина.

Об'єкт досліджень: продукти забою свиней, хворих на ехінокоз, що надходили на центральний ринок в м. Ізяслав.

Метою роботи було вивчення екологічних факторів, що обумовлюють поширення ехінокозу; а також провести аналіз ураженості ехінокозом свинячих туш, які поступали на центральний ринок в м. Ізяслав Хмельницької обл. протягом останніх декількох років.

Для досягнення мети були поставлені наступні завдання :аналіз наукової літератури щодо ехінокозу та його впливу на здоров'я людей; вивчення поширення та діагностики даного захворювання в м.Ізяслав; опрацювання статистичних даних та аналіз їх щодо захворюваності на ехінокоз свиней, які поступали в лабораторію ветеринарно-санітарної експертизи м.Ізяслава.

Результати досліджень: ураженість ехінокозом свиней ми досліджували протягом 2017-2020 року під керівництвом завідуючої лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи Козак Ірини Вікторівни. За результатами досліджень було встановлено, що процент ураження печінки свиней ехінокозом у м.Ізяславі становить –4%.

Висновок: в результаті нашої роботи ми з'ясували вплив умов навколишнього середовища на формування захворювання людини і тварини на ехінокоз. Протягом 2019-2020 року нами було досліджено 22 свинячих туш, для цього на представлених нам внутрішніх органах ми робили розрізи, ретельно оглядали їх, прощупували методом пальпації. При ветеринарно-санітарному огляді печінки свиней, хворих на ехінокоз, на поверхні даного органу знаходили ехінококові міхури різного розміру. У процесі післязайної огляду печінки з незначним ураженням (інтенсивність інвазії 5–6 ларвоцист) патологоанатомічні зміни не були помітні, але виявляли ознаки переродження тканини довкола стінки ларвоцисти на відстані 1,5–2 см. За значного ступеня ураження печінка зазвичай була матово-сірого кольору, щільна, збільшена, деформована ларвоцистами, за множинного ураження органу ехінококовими міхурами поверхня горбиста. За патологічних змін у скелетній мускулатурі і внутрішніх органах, а також при наявності жовтяничного забарвлення і виснаження усі конфіскації, як джерело інвазії для м'ясоїдних, направлялися на технічну утилізацію. Під час досліджень було доведено, що сезонність у виявленні уражених ехінококами свиней не проявлялася, але спостерігали збільшення їх восени та взимку, що пояснюється більшою кількістю забійних тварин, які надходили в лабораторію в цей період року.

Пропозиції: в боротьбі з ехінококовою інвазією та для попередження зараження людини слід активізувати санітарно – просвітницьку роботу використовуючи засоби масової інформації, лекції та бесіди. Для попередження зараження людини слід дотримуватись певних правил поводження з собаками: не давати їм органи забитих сільськогосподарських тварин, які не перевірені ветеринарною службою; мити руки після контакту з собаками, а також іншими тваринами; не допускати їх до їжі та посуду людини. Особливу увагу слід приділити поширенню знань серед сільського населення, яке живе і працює в умовах підвищеного ризику зараження ехінокозом.